

Tuomarin
KOULUTUS
lautakunta

TOIMINTAKERTOMUS

2017

TUOMARINKOULUTUSLAUTAKUNNAN
TOIMINTAKERTOMUS
2017

SISÄLTÖ

	Puheenjohtajan katsaus	3
1	Tuomarinkoulutuslautakunta ja sen tehtävät	5
2	Tuomarinkoulutuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet 1.1. – 31.12.2017	6
3	Aessorien viranhaku ja esivalinta	7
4	Tuomioistuinharjoittelun keskitetty haku- ja valintamenettely	11
5	Lainkäyttöhenkilöstön koulutuksen suunnittelu ja asessorien koulutusohjelma	14
6	Arvonimet	16
7	Muut asiat	17
8	Lautakunnan henkilökunta, toimitilat ja yhteystiedot	18
	Liitteet	19

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

TUOMARINKOULUTUSLAUTAKUNTA PERUSTETTIIN

tuomioistuinlain voimaan tullessa vuoden 2017 alussa ja valtioneuvosto asetti ensimmäisen lautakunnan 15.12.2016.

ENSIMMÄISENÄ TOIMINTAVUONNA PALJON

aikaa ja resursseja on mennyt toimintarakenteiden ja -käytäntöjen luomiseen. Kuitenkin lautakunta suoritti jo keväällä 2017 asessorien esivalinnan ja nimitti syksyllä 2017 yhteensä 140 käräjänotaaria tuomioistuinharjoitteluun eri puolille maata. Lisäksi lautakunta on vahvisti vuoden 2017 aikana tuomioistuinten henkilöstön täydennyskoulutusohjelman vuodeksi 2018.

ASESSORIEN VIRAT OVAT MÄÄRÄAIKAISIA

koulutuksellisista syistä. Kolmivuotisen tuomari-koulutettavien koulutusohjelman tarkoitus on syventää asessorin laintuntemusta ja oikeudellista osaamista sekä antaa asessorille hyvät valmiudet ratkaista myös laadultaan ja laajuudeltaan vaikeita asioita. Lautakunnan tehtävänä on ollut käynnistää tämän kokonaan uuden koulutusohjelman suunnittelu ja toteutus. Tämä työ on vasta alkuvaiheessaan vuoden 2017 päättyessä.

SEKÄ ASESSORIEN ETTÄ TUOMIOISTUIN-

harjoitteluun valittavien käräjänotaarien osalta lautakunta päätti ottaa käyttöön ansioiden pisteytysjärjestelmän, jossa pisteitä kertyy opintomenetyksestä, työkokemuksesta ja muusta osoitetusta oikeudellisesta osaamisesta. Asessorien esivalinnan ja käräjänotaarien nimittämisen jälkeen toteutettiin palautekyselyt, joilla kartoitettiin hakijoiden ja päällikkötuomareiden kokemukset uuden järjestelmän toimivuudesta. Kritiikkiä palautekyselyssä kertyi siitä, että molemmissa hakumenettelyissä opintomenestyksellä oli suuri painoarvo.

LAUTAKUNNAN JÄRJESTÄMIEN HAKUMENETTELYIDEN VÄLINEN ERO

on siinä, että asesessorien osalta tuomarinkoulutuslautakunta suorittaa vain esivalinnan, ja varsinaiset nimitysesitykset Korkeimmalle oikeudelle ja Korkeimmalle hallinto-oikeudelle tekevät tuomioistuimet arvioivat nimitysesityksissään lautakunnan pisteyttämien ansioiden lisäksi myös muutoin hakijoiden soveltuvuutta työskentelyyn tuomarin tehtävissä. Käräjänotaarien osalta tuomarinkoulutuslautakunta toimii nimittävänä viranomaisena. Tuomarinkoulutuslautakunta päätti, että vuonna 2017 myös käräjänotaarihakijoiden soveltuvuutta tuomioistuintyöskentelyyn arvioidaan haastatteluilla. Toteutettu menettely osoitti, että haastatteluilla oli suuri painoarvo käräjänotaareja valittaessa. Lautakunnan järjestämään palautekyselyyn annetuissa vastauksissa haastattelujen säilyttämistä osana valintamenettelyä kannatettiin vankkumattomasti. Kaikki käräjäoikeudet eivät kuitenkaan pitäneet käräjänotaarihakijoiden haastatteluja tarpeellisina.

OPINTOMENESTYKSEN VALINTAMENETTELYISSÄ SAAMAN PAINOARVON

kritiikin lisäksi lautakunnan saamassa palautteessa kiitettiin toisaalta sitä, nyt vahvistetut valintakriteerit ovat nyt täysin avoimet ja yhdenmukaiset maan kaikissa tuomioistuimissa. Oikeustieteen opiskelijat tietävät, miten yksi lakimiesten tärkeimmistä työnantajista tulee arvioimaan heidän ansioitaan, jos he pyrkivät tuomioistuinlaitoksen palvelukseen. Tuomarien työ on monimutkaistunut ja muuttunut aiempaa selvästi vaativammaksi viimeisen vuosikymmenien aikana. On selvää, että tuomioistuinlaitoksen palvelukseen tarvitaan oikeustieteen opiskeluun keskittyneet ja siinä ansionsa osoittaneet hakijat, jotka myös soveltuvat itsenäiseen ratkaisutoimintaan ja monimutkaisten prosessien johtoon tuomioistuimissa sekä hallitsevat asioiden huolellista ja joutuisaa käsittelyä tuomioistuimissa edistävän vuorovaikutuksen. Lautakunnan tehtäväksi jää seurata, miten nyt käyttöön otettu valintajärjestelmä toimii.

TUOMARIT JA TUOMIOISTUINTEN MUU HENKILÖKUNTA TARVITSEVAT

vaativiin työtehtäviinsä perehdyttämiseksi ja myöhemmän ammatillisen kehityksensä tueksi heidän tarpeitaan hyvin palvelevan täydennyskoulutusjärjestelmän. Kaikki alkaa koulutustarpeiden kartoittamisesta ja tarpeisiin parhaiten vastaavan koulutuksen suunnittelusta. Lautakunnan tarkoituksena on yhdessä oikeusministeriön koulutusyksikön ja tuomioistuinten kanssa vuonna 2018 ryhtyä aktiivisesti kehittämään nykyistä koulutusjärjestelmää. Vuonna 2017 tuomarinkoulutuslautakunta on nimittänyt kaikille oikeusministeriön koulutusyksikön vuoden 2018 koulutusohjelmaan sisällyville koulutuksille suunnitteluryhmän, jonka tehtävänä on arvioida suunnittelemansa koulutuksen onnistumista ja vaikutuksellisuutta sekä miettiä koulutuksen edelleen kehittämistä. Vuonna 2018 lautakunnalla on siten aiempaa paremmat mahdollisuudet arvioida täydennyskoulutuksen vaikutuksellisuutta ja kehittämistarpeita.

Toukokuussa 2018

KIRSTI UUSITALO

Oikeusneuvos,

tuomarinkoulutuslautakunnan puheenjohtaja

1

TUOMARINKOULUTUS- LAUTAKUNTA JA SEN TEHTÄVÄT

TUOMARINKOULUTUSLAUTAKUNTA aloitti toimintansa vuoden 2017 alussa. Lautakuntaa koskevat säännökset sisältyvät saman vuoden alussa voimaan tulleeseen tuomioistuinlakiin (673/2016).

Lautakunnan **TEHTÄVIIN** kuuluu tuomioistuinten jäsenille, esittelijöille, valmistelijoille, kärjänotaareille ja muulle henkilöstölle järjestettävän koulutuksen suunnittelu yhteistyössä oikeusministeriön koulutusyksikön ja tuomioistuinten kanssa.

Lisäksi lautakunta **JULISTAA** vuosittain haettaviksi asessorien määräaikaiset koulutusvirat, järjestää asessorien esivalintaan liittyvän, tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä tarkoitetun kokeen sekä suorittaa asessorien esivalinnan. Lautakunnan tehtävänä on myös asessorien koulutusohjelman ja siihen liittyvän lopputyön tai loppukokeen suunnittelu ja järjestäminen.

Lautakunta **HUOLEHTII** tuomioistuinharjoittelusta annetun lain (674/2016) mukaisten harjoittelupaikkojen valtakunnallisen keskitetyn hakumenettelyn

järjestämisestä vuosittain sekä kärjänotaarien valinnasta ja nimittämisestä.

Lautakunta **ANTAA** tuomioistuimille asessorin henkilökohtaisen opintosuunnitelman sekä kärjänotaarien harjoittelusuunnitelman sisältöön liittyviä ohjeita.

Lisäksi lautakunta **MYÖNTÄÄ** oikeuden käyttää tuomarikouluetun nimikettä ja varatuomarin arvonimen. Lautakunta antaa pyynnöstä oikeusministeriölle lausunnon tuomioistuinlaitoksen johtamiskoulutukseen tai muuhun koulutukseen valittavista henkilöistä.

Lautakunta **KOKOONTUI** vuoden 2017 aikana yhteensä 14 kertaa. Lautakunta on suuren työmäärän vuoksi ja toiminnan käynnistämisen varmistamiseksi kokoontunut vuonna 2017 siten, että kokouksiin on varsinaisten jäsenten lisäksi kutsuttu myös heidän varajäsenensä. Lisäksi lautakunta on valmistellut asioita ja kautuneena asessori-, kärjänotaari- ja täydennyskoulutustyöryhmiin, jotka ovat kertomusvuoden aikana kokoontuneet yhteensä 15 kertaa.

2

TUOMARINKOULUTUS- LAUTAKUNNAN JÄSENET JA VARAJÄSENET 1.1. – 31.12.2017

Jäsenet

Varajäsenet

Puheenjohtaja

oikeusneuvos **KIRSTI UUSITALO**
korkein oikeus

laamanni **TUOMAS NURMI**
Helsingin kärjäoikeus

Varapuheenjohtaja

oikeusneuvos **EIJA SIITARI**
korkein hallinto-oikeus

ylituomari **PIRJO PYHÄJÄRVI**
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

kärjätuomari **MIKA ILLMAN**
Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus

hallintotuomari **EMIL WARIS**
Ahvenanmaan hallintotuomioistuin

ylituomari **JAAKKO KELLOSALO**
Vaasan hallinto-oikeus

kärjätuomari **MINNA KOSKINEN**
Pohjois-Savon kärjäoikeus

hovioikeudenneuvos **JUHA NIEMINEN**
Itä-Suomen hovioikeus

kärjätuomari **JUSSI SIPPOLA**
Helsingin kärjäoikeus

vakuutusoikeustuomari **PEKKA PATRAKKA**
vakuutusoikeus

kärjätuomari **AHTI KONTTURI**
Oulun kärjäoikeus

valtiosyyttäjä **RITVA SAHAVIRTA**
Valtakunnansyyttäjänvirasto

kihlakunnansyyttäjä **KIRSI MÄNNIKKÖ**
Oulun syyttäjänvirasto

asianajaja **RISTO SIPILÄ**
Helsinki

asianajaja **HANNA RÄIHÄ-MÄNTYHARJU**
Tampere

rikosoikeuden apulaisprofessori
SAKARI MELANDER
Helsingin yliopisto

rikosoikeuden professori
JUSSI TAPANI
Turun yliopisto

koulutuspäällikkö **MARIKA YLI-IKKELÄ**
oikeusministeriö

hallitussihteeri **JENNIMARI HUOVINEN**
oikeusministeriö

Varatuomari **MINNA HYTTINEN** toimii lautakunnan sihteerinä.

3

ASESSORIEN VIRANHAKU JA ESIVALINTA

TUOMIOISTUINLAIN 18 luvun 1 §:n mukaisesti hovioikeudessa, hallinto-oikeudessa, markkinaoikeudessa, työtuomioistuimessa ja vakuutusosoikeudessa voi olla koulutustarkoituksessa määrääjäksi täytettäviä asessorin virkoja, joihin nimitetään kolmeksi vuodeksi. Asessoriksi voidaan nimittää tuomioistuinlain 10 luvun 1 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö, jolla on vähintään kolmen vuoden kokemus tuomarin, tuomioistuimen esittelijän tai valmistelijan, syyttäjän, asianajajan tai oikeusavustajan tehtävästä tai kka muusta sellaisesta lakimiestehtävästä, jonka voidaan katsoa antavan valmiuksia tuomarin tehtävään.

Oikeusministeriö perusti vuonna 2017 päätöksellään **18 ASESSORIN VIRKAA**. Näistä Helsingin hovioikeuteen perustettiin neljä virkaa, Helsingin hallinto-oikeuteen kaksi

virkaa, vakuutusosoikeuteen kolme virkaa ja muihin hovio- ja hallinto-oikeuksiin yksi virka kuhunkin.

Lautakunta toimeenpani vuoden 2017 aikana ensimmäisen asessorin viranhaun. Virat julistettiin haettaviksi helmikuussa 2017, ja hakuajan päättymiseen mennessä virkasuhteita haki yhteensä **149 HAKIJAA**.

Osana lautakunnan tehtäviin kuuluvaa asessorien esivalintaa järjestettiin tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä tarkoitettu **ESIVALINTAKOE**, jossa hakijan tuli osoittaa tuomarin tehtävässä toimimista koskevien keskeisten säännösten ja yleisten periaatteiden tuntemus. Kokeen hyväksytty suoritus on osa viran kelpoisuusvaatimuksia. Esivalintakokeen koeaineisto julkistettiin noin kuukautta ennen koetilaisuutta, joka pidettiin 24.3.2017.

KOEAINEISTO

koostui seuraavista oikeustieteellisistä artikkeleista ja oikeustapauksista:

- **KIMMO NUOTIO**
Oikeuslähteet, ”supernormistot” ja ratkaisujen perustelu, teoksessa Jyrki Tala – Kauko Wikström (toim.), Oikeus – kulttuuria ja teoriaa. Juhlakirja Hannu Tolonen 2005 (Turun yliopisto 2005), s. 127 – 152.
- **TUOMAS OJANEN**
Valtiosääntöoikeus kansainvälistymisen kohteena ja välittäjänä, Lakimies 7-8/2014, s. 937 – 952.
- **JUHA LAVAPURO – TUOMAS OJANEN – MARTIN SCHEININ**
Rights-based constitutionalism in Finland and the development of pluralist constitutional review, International Journal of Constitutional Law, Vol. 9, 2011, s. 505 – 531.
- **PEKKA HAAPANIEMI**
EU-oikeuden vaikutus rikosasioissa – kehityskulkuja ja käytännön tapauksia, teoksessa Pekka Koponen – Raimo Lahti – Essi Konttinen-Di Nardo (toim.), Kirjoituksia rikosprosessioikeudesta (Helsingin hovioikeus 2016), s. 11 – 28.
- **ANNA NYLUND**
Begränsningen av tillgången till den andra instansen i tvistemål i ett nordiskt perspektiv, JFT 5-6/2015, s. 431 – 450.
- **TIMO SARANPÄÄ**
Teemapreklusiosta dispositiivisessa riita-asiassa, Defensor Legis 5/2014, s. 699 – 720.
- **ELLI SARAMÄKI**
Syytesidonnaisuudesta ja materiaalisesta prosessinjohtosta vastaajan puolustautumisen näkökulmasta, Defensor Legis 6/2016, s. 741 – 757.
- **MIKKO PIKKUJÄMSÄ**
Asianajajan ajatuksia hallinto-prosessista, Defensor Legis 6/2014.
- **ANNA-STIINA TARKKA**
Selvitysvelvollisuus ja todistustaakka – vertailevia näkökohtia hallinto- ja siviiliprosessista, Lakimies 3-4/2015, s. 508 – 532.
- **ANNA-STIINA TARKKA**
Itsekriminointisuoja ja hyödyntämisskiellot – vertailevia näkökohtia hallinto- ja rikosprosessista, Lakimies 3-4/2016, s. 488 – 515.

OIKEUSTAPAUKSET

KKO 2005:27, KKO 2006:1, KKO 2011:103, KKO 2012:11, KKO 2012:81, KKO 2012:86, KKO 2012:94, KKO 2013:5, KKO 2016:34, KHO 2007:52, KHO 2007:77, KHO 2008:25, KHO 2012:45, KHO 2013:59, KHO 2013:184, KHO 2014:145 ja KHO 2015:53.

KOE TILATTIIN Helsingin, Turun ja Lapin yliopistojen oikeustieteellisiltä tiedekunnilta, ja se koostui monivalintatehtävistä sekä esseekysymyksistä, joihin vastaamiseen varattiin kahden tunnin koeaika.

KOETILAISSUUS toteutettiin samanaikaisesti seitsemällä paikkakunnalla ympäri Suomea. Lautakunta vahvisti koetuloksen 5.4.2017. Kokeen suoritti **HYVÄKSYTYSTI 88 HAKIJAA**, mikä oli noin 67 % kaikista kokeeseen osallistuneista hakijoista. Hylätyn koetuloksen saaneista hakijoista yhteensä viisi teki lautakunnalle tuomioistuinlain 23 luvun 6 §:ssä tarkoitetun koetulosta koskevan oikaisuvaatimuksen. Lautakunta hylkäsi 19.5.2017 kaikki oikaisuvaatimukset.

Esivalinnassa hyväksytysti esivalintakokeen suorittaneiden hakijoiden opintomenestys, työkokemus ja muu pätevyysminen pisteytettiin lautakunnan keväällä 2017 vahvistamien pisteytysperusteiden mukaisesti. **PISTEYTYSPERUSTEET** ilmenevät toimintakertomuksen [liitteestä 1](#).

Lautakunta **VAHVISTI** esivalinnan kesäkuussa 2017, minkä jälkeen asessorin virkasuhteiden sijoituspaikkoina olevat tuomioistuimet arvioivat hakijoita myös haastatteleamalla heitä. Tuomioistuimet tekivät esivalinnan ja oman soveltuvuusarviointinsa pohjalta nimitysesityksensä korkeimmalle oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle kesäkuussa 2017. Korkein hallinto-oikeus **NIMITTI** asessorit kesäkuussa 2017 ja korkein oikeus heinäkuussa 2017. Virkasuhteisiin nimitetyt asessorit aloittivat tehtävissään 1.9.2017.

Nimitetyt
aloittivat
tehtävissään
1.9.2017

KEHITTÄÄKSEEN viranhakumenettelyä lautakunta pyysi palautetta sekä aseessorin virkasuhteiden sijoituspaikkoina olevien tuomioistuinten päällikkötuomareilta, että kaikilta kelpoisuusehdot täyttäneiltä viranhakijoilta. Päällikkötuomareiden palautteessa moni palautteen antaja kiinnitti huomiota opintomenestyksen suureen painoarvoon lautakunnan vahvistamissa esivalintakriteereissä. Viranhakijapalautteessa kritisoitiin myös esivalintakokeen toteutustapaa.

Lautakunta pyysi palautetta viranhaku- menettelystä

Liitteessä 2 on esitetty, minkä **TYÖNANTAJAN PALVELUKSESSA** aseessorin virkaa hakeneet olivat hakuvaiheessa. Lisäksi on esitetty aseessorin virkoihin nimitettyjen aiempi työnantaja. Liitteessä on lisäksi esitetty aseessorin virkasuhdetta hakeneiden ja siihen nimitettyjen sukupuoli- ja ikäjakaumat.

4

TUOMIOISTUIN- HARJOITTELUN KESKITETTY HAKU- JA VALINTAMENETTELY

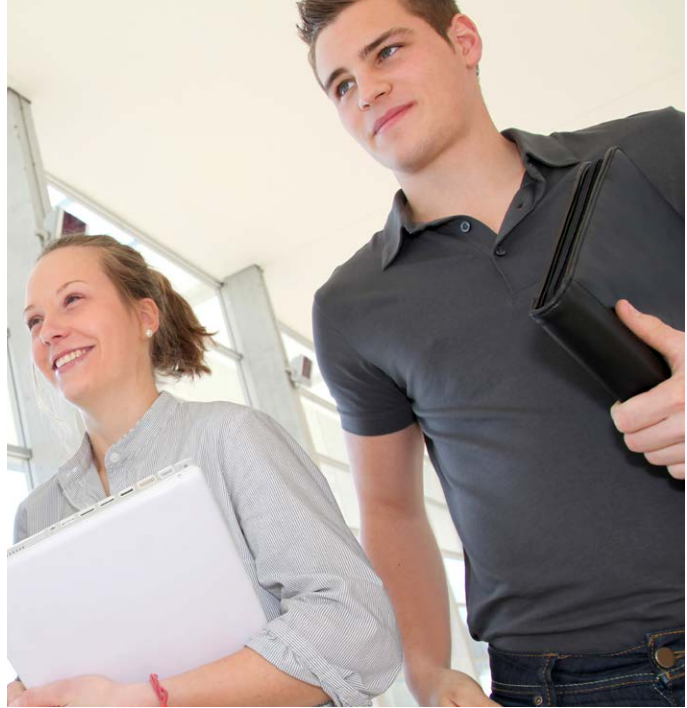
Lautakunta on vuoden 2017 aikana **TOIMEENPANNUT ENSIMMÄISEN** valtakunnallisen **KESKITETYN** tuomioistuinharjoittelua koskevan haku- ja valintamenettelyn. Vuonna 2018 alkavia määräaikaista käräjänotaarin virkasuhteita oli täytettävänä yhteensä 140. Virkasuhteet oli sijoitettu kaikkiin 27 käräjäoikeuteen. Tuomioistuinharjoittelusta annetun lain 2 §:n 2 momentin mukaisesti tuomioistuinharjoitteluun kuuluu kaksi kuuden kuukauden pituista harjoittelujaksoa. Ensimmäinen jakso suoritetaan käräjäoikeudessa ja toinen käräjäoikeudessa, hovioikeudessa tai hallinto-oikeudessa.

Tuomioistuinharjoittelua koskeva valtakunnallinen haku avattiin hakuilmoituksen julkaisemisella maaliskuussa 2017. Hakuajan päättyessä **HAKEMUKSIA** virkasuhteisiin saapui yhteensä **437**. Samalla hakemuksella saattoi hakea useaan eri harjoittelupaikkaan ja haettavat harjoittelupaikat oli ilmoitettava hakemuksessa etusijajärjestyksessä.

Sama
hakemus
useaan
paikkaan

Hakijoita haastateltiin tasa-puolisesti ohjeiden avulla

Tuomioistuinharjoittelusta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaisesti käräjänotaariksi **VOIDAAN NIMITTÄÄ** oikeustieteen muun ylemmän korkeakoulututkinnon kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut, jolla on lainkäyttötehtävissä tarvittavat henkilökohtaiset ominaisuudet sekä soveltuvuus oikeudelliseen ratkaisutoimintaan. Lain 7 §:n mukaan arvioitaessa hakijan soveltuvuutta oikeudelliseen ratkaisutoimintaan otetaan huomioon hakijan opintomenestys, opintojen perusteella tai muutoin osoitettu oikeudellinen osaaminen sekä työkokemus. Hakijan henkilökohtaisia ominaisuuksia voidaan arvioida haastatteleamalla. Hakijan suostumuksella hänestä voidaan hankkia myös lausunto tai muuta selvitystä.

Lautakunta **HYVÄKSYI** keväällä 2017 hakijoiden opintomenestystä, muuta osoitettua oikeudellista osaamista, ja työkokemusta koskevat pisteytysperusteet, joita soveltamalla hakijoiden ansiot pisteytettiin. Pisteytysperusteet ovat toimintakertomuksen [liitteenä 3](#).

Hakijoista **HAASTATELTIIN** hakukohteitten mukaisesti jaoteltuna 256 eniten pisteitä saanutta hakijaa. Haastattelut suoritettiin pääosin käräjäoikeuksissa. Lautakunta toimitti käräjäoikeuksille haastatteluissa käytettäväksi tarkoitetut kysymykset ja haastattelussa kartoitettavia ominaisuuksia koskevat arviointiohjeet, joilla varmistettiin hakijoiden tasa-puolinen kohtelu, vaikka haastattelijoina toimivat eri henkilöt. Lautakunta käytti arviointiperusteiden määrittelyssä apuna ulkopuolista asiantuntijakonsulttia.

HARJOITTELUPAIKKOIHIN valittiin lokakuussa 2017 **NIMITETTÄVIKSI 140** hakijaa. Hakijoiden nimittäminen käräjänotaarin määräaikaisiin virkasuhteisiin tehtiin lautakunnassa lokakuussa sen jälkeen, kun käräjäoikeudet olivat sopineet kunkin harjoittelijaksi valitun kanssa harjoittelun alkamisajankohdan.

Kehittääkseen haku- ja valintamenettelyä lautakunta pyysi palautetta sekä käräjänotaarin virkasuhteiden sijoituspaikkoina olevien käräjäoikeuksien päällikkötuomareilta että hakijoilta satunnaisotoksella, joka edusti noin viidesosaa kaikista hakijoista. Viimeksi mainittu palautekysely toteutettiin vuoden 2018 tammikuussa. Palaute oli yhdenmukaista erityisesti liittyen

opintomenestyksen painoarvoon pisteytysperusteena ja haastattelujen merkitykseen valintaprosessissa. Kumpikin ryhmä palautteenantajia oli pääosin sitä mieltä, että opintomenestyksellä on liian suuri painoarvo, ja että haastattelu tulee säilyttää osana valintamenettelyä.

Liitteessä 4 on esitetty tuomioistuinharjoitteluun hakeneiden ja käräjänotaarin virkasuhteisiin nimitettyjen sukupuoli- ja ikäjakaumat.

Liitteessä 5 on esitetty alin ja ylin pistemäärä, jolla kuhunkin käräjäoikeuteen on kertomusvuonna toimeenpannussa hakumenettelyssä tullut nimitetyksi.

5

LAINKÄYTTÖHENKILÖSTÖN KOULUTUKSEN SUUNNITTELU JA ASESSORIEN KOULUTUSOHJELMA

Lautakunnan tehtäviin kuuluu tuomioistuinten jäsenille, esittelijöille, valmistelijoille, kärjänotaareille ja muulle henkilöstölle järjestettävän **KOULUTUKSEN SUUNNITTELU** yhteistyössä oikeusministeriön koulutusyksikön ja tuomioistuinten kanssa.

Lautakunta käsitteli keväällä vuoden 2018 koulutuksen suuntaviivoja ja **VAHVISTI** oikeusministeriön koulutusyksikön valmisteleman vuotta 2018 koskevan **KOULUTUSSUUNNITELMAN** marraskuussa 2017.

Tuomarinkoulutuslautakunnan määrittelemien linjausten mukaisesti koulutustarjontaan on **LISÄTTY** hallinnonalan yhteisiä koulutuksia. Lautakunta **UUDISTI** koulutusten suunnittelurakennetta nimeämällä eri alojen asiantuntijoita koulutusohjelmien suunnitteluryhmiin. Suunnitteluryhmien tehtävänä on laaja-alaisesti huomioida tulevia koulutustarpeita, erilaisia näkökulmia ja toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia sekä suunnata koulutustarjonta vastaamaan mahdollisimman hyvin kohderyhmän tarpeita.

Lautakunta tulee **SEURAAMAAN** suunnitteluryhmien toimivuutta sekä suunnitellun koulutustoiminnan toteutusta ja kehitystarpeita.

Kertomusvuonna **VALMISTELTIIN** myös uutta koulutusohjelmaa 1.9.2017 virkasuhteissa aloittaneille asessoreille. Koulutusohjelma käynnistettiin lokakuussa 2017 asessoreille ja heidän tutoreilleen järjestetyllä avaustilaisuudella. Tämän jälkeen **JÄRJESTETTIIN** hallinto-oikeuksien ja vakuutusoiden asessoreille ensisijaisesti suunnattu perehdytystilaisuus hallintolainkäyttöön sekä hovioikeuksien asessoreille ensisijaisesti suunnattu perehdytystilaisuus jatkokäsittelylupajärjestelmään. Lisäksi **TOTEUTETTIIN** koulutustilaisuus, jonka teemana oli tuomarin yhteiskunnallinen asema, rooli ja etiikka. Asessoreille järjestettiin myös opintojen ohjaukseen liittyvä tilaisuus, jossa käytiin läpi koulutusohjelman käytäntöjä.

Asessorin koulutusvirassa kehittymisen tueksi tuomioistuimia pyydettiin nimeämään **TUTORTUOMARI**, jolla yhdessä viraston päällikkötuomarin kanssa olisi valvontavastuu asessorin koulutukseen osallistumisesta. Lautakunta myös antoi tutortuomareille ohjeellisia teemoja, joita asessorin kehittymistä tukevilla keskusteluissa voitaisiin käsitellä.

Asessorien ensimmäisen vuoden koulutusohjelma **KOOSTUU** yhdeksästä prosessioikeuden koulutuspäivästä, jotka järjestetään vuoden 2018 aikana teemoista riita-asian valmistelu, vetoamistaakka rikosprosessissa, hallintolainkäyttö, yleiset laintulkintaperiaatteet ja oikeuslähteet, todistusoikeus ja näytönarviointi, tuomion kirjoittaminen ja ratkaisun perustelevminen, Eurooppa-oikeus, Ihmisoikeustuomioistuimen menetelmät sekä vaihtoehtoiset riidanratkaisumenetelmät. Koulutusohjelman toisen ja kolmannen vuoden sisältö suunnitellaan vuonna 2018. Asessorien henkilökohtaisiin opintosuunnitelmiin voidaan sisällyttää myös muita opintoja henkilökohtaisten tarpeiden mukaan.

**Koulutus-
ohjelma
käynnistettiin
lokakuussa
2017**

6

ARVONIMET

Lautakunta on myöntänyt hakemuksesta yhteensä

119

varatuomarin arvoneimeä vuoden 2017 aikana. Osoituksena arvonimen myöntämisestä hakijalle on annettu lautakunnan puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoittama ja lautakunnan sinetillä varustettu todistusasiakirja.

7

MUUT ASIAT

Lautakunta on **JÄRJESTÄNYT** Ahvenanmaan käräjäoikeudessa vuoden 2017 aikana avoimeksi tulleita kahta käräjänotaarin määräaikaista virkasuhdetta koskevan **ERILLISEN VIRANHAUN** keväällä 2017.

2

Lautakunta on lisäksi vuoden 2017 aikana **KÄSITELLYT** yhteensä 11 **ERILLISTÄ NIMITTÄMISASIAA**, joissa aiemmin tehdyn nimityksen peruuntumisen tai laamannin myöntämän luvan nojalla keskeytetyn harjoittelun jatkamisen vuoksi on ollut tarpeen tehdä nimitys käräjänotaarin määräaikaiseen virkasuhteeseen.

11

8

LAUTAKUNNAN HENKILÖKUNTA, TOIMITILAT JA YHTEYSTIEDOT

Tuomarinkoulutuslautakunnan päätoimisen **HENKILÖKUNNAN** muodostivat kertomusvuonna lautakunnan sihteeri **Minna Hyttinen**, joka aloitti tehtävässään 1.2.2017, ja osastosihteeri **Iida Saarenmaa**, joka aloitti tehtävässään

1.5.2017. Lisäksi lautakunta työllisti virkamiesharjoittelijan ajalla 2.–30.6.2017.

Lautakunta **TOIMII** korkeimman oikeuden tiloissa osoitteessa Pohjoisesplanadi 3, 00170 Helsinki.

LAUTAKUNNAN YHTEYSTIEDOT

Postiosoite:
PL 150
00171 HELSINKI

Sähköposti:
tuomarinkoulutuslautakunta.om@oikeus.fi

Toimintakertomuksen liite 1

Aessorien esivalinnassa vuonna 2017 noudatettu ansiopisteytys

OPINTOMENESTYSTÄ arvioitiin pakollisten aineopintojen arvosanojen keskiarvon ja oikeustieteen maisteritutkielmasta saadun arvosanan perusteella.

PAKOLLISTEN AINEOPINTOJEN ARVOSANOJEN KESKIARVO 4,00 tai enemmän tuotti kuusi (6) pistettä, 3,50 – 3,99 neljä (4) pistettä, ja 3,00 – 3,49 kaksi (2) pistettä.

Tätä alemmasta keskiarvosta ei kertynyt pisteitä.

Sanalliset arvosanat erinomaiset tiedot, hyvät tiedot ja tyydyttävät tiedot muunnettiin numeerisiksi käyttäen Helsingin yliopistossa käytettyä niin sanottua vanhojen arvosanojen muuntamista uudelle arvosteluasteikolle (0-5) koskevaa *rehtorin päätöksellä 094/2005 hyväksyttyä muuntotaulukkoa* niin, että arvosana erinomaiset tiedot tuotti viisi (5) pistettä, hyvät tiedot kolme (3) pistettä ja tyydyttävät tiedot kaksi (2) pistettä.

Pakollisina aineopintoina otettiin huomioon ne opintojaksot, jotka tällä hetkellä voimassa olevissa tutkintorakenteissa on määritelty pakollisiksi aineopinnoiksi Helsingin, Turun, Itä-Suomen ja Lapin yliopistossa tai Åbo Akademiassa.

Ulkomailla suoritettujen tutkintojen osalta pakolliset aineopinnot määriteltiin sen yliopiston tutkintorakenteen mukaan, jossa opetushallituksen edellyttämät lisäopinnot on suoritettu.

Arviointiperusteeksi valittiin pakollisten aineopintojen arvosanat sen vuoksi, että niihin sisältyvät kaikissa tiedekunnissa oikeudellista osaamista yleisesti kuvaavat keskeiset oikeudenalat. Pakollisten aineopintojen opintopistemäärä on lautakunnan saaman tiedon mukaan myös kokonaisuutena vertailukelpoinen eri yliopistojen kesken. Mikäli arviointi olisi suoritettu kaikkien tutkintoon sisältyvien opintojaksojen arvosanojen perusteella, olisivat keskiarvoon vaikuttaneet myös valinnaiset opinnot, joiden määrä ja sisältö voi vaihdella huomattavasti opiskelijakohtaisesti.

OIKEUSTIETEEN MAISTERITUTKIELMAN ARVOSANA tuotti hakijalle pisteitä siten, että arvosana laudatur ja 10/10 tuottivat kuusi (6) pistettä, arvosana eximia cum laude approbatur ja 9/10 tuottivat neljä (4) pistettä, ja arvosana magna cum laude approbatur ja 8/10 tuottivat kaksi (2) pistettä.

Tätä alemmista arvosanoista ei kertynyt pisteitä.

TYÖKOKEMUKSENA otettiin huomioon oikeustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen hankittu tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:ssä nimenomaisesti mainittu kokemus eli kokemus tuomarin, tuomioistuimen esittelijän tai valmistelijan, syyttäjän, asianajajan tai oikeusavustajan tehtävistä siten, että niistä kertyi 1 piste / täysi vuosi. Näihin tehtäviin on rinnastettu myös esittelijän työ vakuutus oikeuden alaisissa muutoksenhakulautakunnissa. Muusta kuin em. pykälässä nimenomaisesti mainitusta valmistumisen jälkeisestä lakimiestyöstä kertyi 0,5 pistettä / vuosi. Viimeksi mainittuun luokkaan jäivät kuulumaan muun muassa lainvalmistelu- ja laillisuusvalvontatehtävät, muut julkishallinnon lakimiestehtävät ja lakimiestehtävät yksityisellä sektorilla.

Tuomioistuinlain 18 luvun 4 §:n mukaan asessorin virka on koulutusvirka, jonka tarkoituksena on syventää asessorin laintuntemusta ja oikeudellista osaamista sekä antaa hänelle hyvät valmiudet itsenäiseen oikeudelliseen ratkaisutoimintaan myös laajoissa ja vaikeissa asioissa. Työkokemusta otettiin esivalinnassa huomioon yhteensä enintään kuudelta vuodelta, mihin sisältyy viran kelpoisuusvaatimuksissa edellytetty vähintään kolmen vuoden työkokemus. Tätä pidempään esimerkiksi esittelijän tehtävässä toimineen henkilön voidaan lautakunnan arvion mukaan katsoa jo saavuttaneen sellaiset taidot, joihin asessorikoulutuksella pyritään.

Jos hakijalla on sekä 1 pisteen/vuosi että 0,5 pistettä /vuosi tuottavaa työkokemusta, huomioon on otettu ensin kuuden vuoden enimmäismäärään saakka 1 pisteen /vuosi tuottava työkokemus. Hakijat, joilla on ollut 1 pisteen/vuosi tuottavaa työkokemusta täysien vuosien lisäksi siten, ettei siitä kerry kokonaista vuotta, on tämä työkokemuksen osa yhdistetty kokonaisen vuoden ylittävään 0,5 pistettä /vuosi tuottavaan työkokemukseen, ja mikäli näin saadun yhdistetyn työkokemuksen yhteismäärä on ollut 1 vuosi tai enemmän, on hakijaa hyvitetty 0,5 pisteellä.

Jos osa-aikaisesti työskennellyt hakija on osoittanut työaikansa olleen 50 % tai enemmän normaalityöajasta, on hakijalle myönnetty puolet niistä pisteistä, jotka hänelle olisi myönnetty normaalityöajan perusteella.

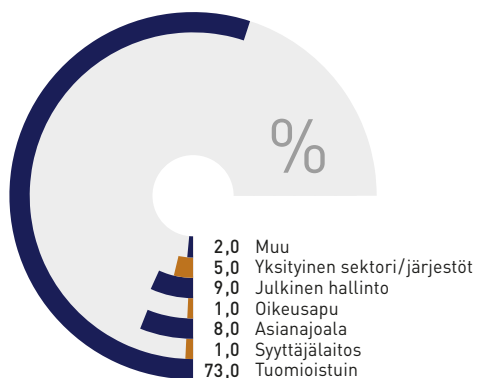
MUUSTA PÄTEVÖITYMISESTÄ myönnettiin pisteitä siten, että oikeustieteen tohtorin tutkinto tuotti yhden (1) pisteen, ja oikeustieteen lisensiaatin tai Master of Laws -tutkinto tuotti puoli (0,5) pistettä. Muusta ylemmästä korkeakoulututkinnosta myönnettiin puoli (0,5) pistettä. Merkittävästä julkaisutoiminnasta oikeustieteellisissä aikakausjulkaisuissa tai vastaavissa myönnettiin puoli (0,5) pistettä.

Suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen (481/2003) mukaisesti osoitettu erinomainen suomen ja ruotsin kielen taito tuotti puoli (0,5) pistettä.

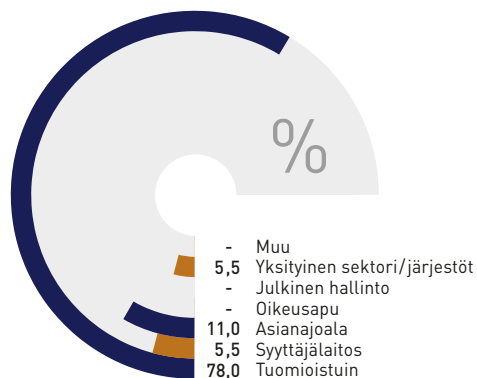

Toimintakertomuksen liite 2

KUVIO 1

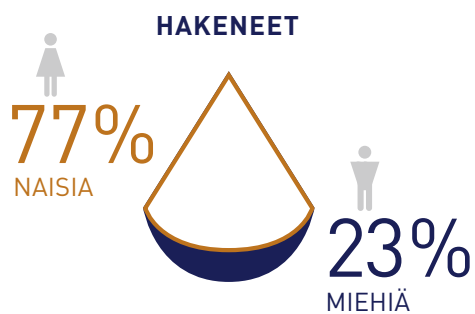
Asessorin virkaa HAKENEIDEN
työnantaja hakuvaiheessa

KUVIO 2

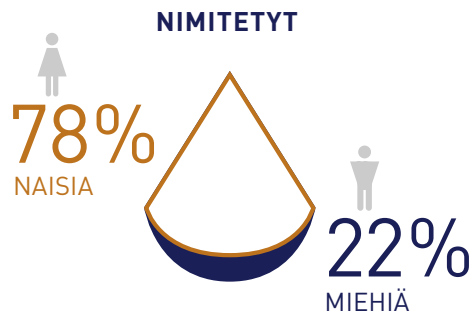
Asessorin virkaan NIMITETTYJEN
aiempi työnantaja

KUVIO 3

Asessorien virkojen SUKUPUOLIJAKAUMAT

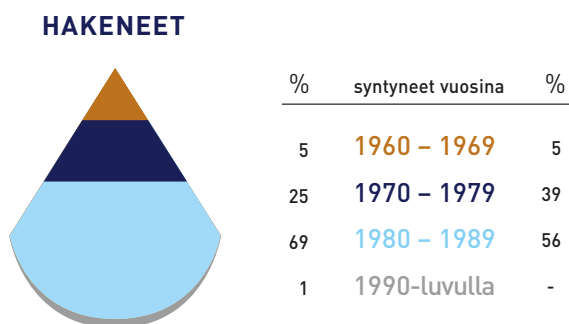

KUVIO 4

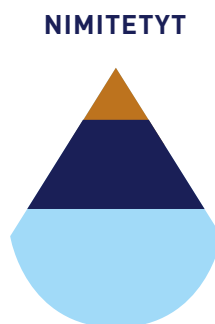

KUVIO 5

Asessorien virkojen IKÄJAKAUMAT

KUVIO 6

Toimintakertomuksen liite 3

Tuomioistuinharjoittelijoiden valinnoissa vuonna 2017 noudatettu ansio- ja haastattelupisteitys

OPINTOMENESTYSTÄ arvioitiin pakollisten aineopintojen arvosanojen keskiarvon ja oikeustieteen maisteritutkielmasta saadun arvosanan perusteella.

PAKOLLISTEN AINEOPINTOJEN arvosanojen keskiarvo 4,00 tai enemmän tuotti kuusi (6) pistettä, 3,50 – 3,99 neljä (4) pistettä ja 3,00 – 3,49 kaksi (2) pistettä. Tätä alemmasta keskiarvosta ei kertynyt pisteitä. Sanalliset arvosanat erinomaiset tiedot, hyvät tiedot ja tyydyttävät tiedot muunnettiin numeerisiksi käyttäen Helsingin yliopistossa käytettyä niin sanottua vanhojen arvosanojen muuntamista uudelle arvosteluasteikolle (0-5) koskevaa rehtorin päätöksellä 094/2005 hyväksyttyä muuntotaulukkoa. Siten arvosana erinomaiset tiedot tuotti viisi (5) pistettä, hyvät tiedot kolme (3) pistettä ja tyydyttävät tiedot kaksi (2) pistettä.

Pakolliset aineopinnot määriteltiin oikeustieteellisissä tiedekunnissa Helsingin, Itä-Suomen, Lapin ja Turun yliopistoissa sekä Åbo Akademiassa voimassa oleviin tutkintorakenteisiin sisältyviksi pakollisiksi aineopinnoiksi. Hakijan pakollisiksi aineopinnoiksi määriteltiin siten voimassa olevissa tutkintorakenteissa olevat pakolliset aineopintojaksot, jotka sisältyvät hakijan suorittamiin pakollisiin aineopintoihin. Pakollisiin aineopintoihin sisältyvien opintojaksojen määrä ja laajuus voi näin ollen hakijakohtaisesti vaihdella.

Ulkomailla oikeusnotaarin tutkintoa vastaavan tutkinnon suorittaneiden osalta keskiarvolaskennassa huomioitiin 13–15 opintojaksosta saatua arvosanaa siten, että nämä opintojaksot vastasivat mahdollisimman suuressa määrin sen yliopiston tutkintorakenteen aineopintoja, jossa opetushallituksen edellyttämät lisäopinnot on suoritettu.

OIKEUSTIETEEN MAISTERITUTKIELMAN arvosanasta laudatur ja 10/10 kertyi viisi (5) pistettä, arvosanasta eximia cum laude approbatur ja 9/10 neljä (4) pistettä ja arvosanasta magna cum laude approbatur ja 8/10 kaksi (2) pistettä. Tätä alemmista arvosanoista ei kertynyt pisteitä.

MUU OSOITETTU OIKEUDELLINEN OSAAMINEN otettiin hakijoiden ansioiden arvioinnissa huomioon siten, että oikeustieteen tohtorin tutkinto, oikeustieteen lisensiaatin tutkinto, toinen ylempi korkeakoulututkinto Suomessa tai ulkomailla, LLM -tutkinto tai MBA -tutkinto oikeuttaa yhteen pisteeseen, kuitenkin niin, että muusta osoituksesta oikeudellisesta osaamisesta voi kertyä yhteensä enintään yksi (1) piste. Lisäksi julkaisuutoiminta oikeutti julkaistujen kirjoitusten määrästä riippumatta puoleen (0,5) pisteeseen. Kirjoituksen tuli olla oikeustieteellinen monografia tai julkaistu oikeustieteellisessä aikakauslehdessä.

jatkuu seuraavalla sivulla

TYÖKOKEMUSTA arvioitaessa otettiin huomioon oikeustieteen ylemmän korkea-koulututkinnon suorittamisen jälkeen tehty lakimiehen tai muu normien soveltamista sisältänyt työ siten, että työkokemuksesta kertyi puoli (0,5) pistettä / puoli vuotta. Pisteitä sai enintään yhteensä kolmelta (3) työvuodelta, ja työkokemus tuotti enintään yhteensä kolme (3) pistettä. Hakijan pisteitä tuottavat työkokemusjaksot yhdistettiin, minkä jälkeen laskettiin hakijalle työkokemuksesta kertyvät pisteet.

Osa-aikainen työ ei kerryttänyt hakijalle pisteitä. Niiltä hakijoilta, jotka ilmoittivat harjoittavansa lakiasianhoitoa toiminimellä, edellytettiin selvitystä siitä, ettei toiminta ole luonteeltaan osa-aikaista. Selvitystä pyydettiin esimerkiksi mahdollisesta luvasta toimia oikeudenkäyntiavustajana ja toiminimiyrityksen liikevaihdosta.

Sellaisesta työstä, johon pätevyys saavutetaan tavanomaisesti muulla kuin lakimieskoulutuksella, kertynyt työkokemus ei tuottanut hakijalle pisteitä. Tällaiseksi työkokemukseksi katsottiin kokemus esimerkiksi kielenkääntäjän, perintäkäsittelijän, perintäyrityksen asiakasvastaavan, rikoskomisarion, rikosuhripäivystyksen toiminnanohjaajan, sosiaalityöntekijän, syyttäjäsihteerin, tullin tutkinnanjohtajan, tullirikostutkijan, työttömyyskassan etuuskäsittelijän, verovalmistelijan ja ylietsivän työstä.

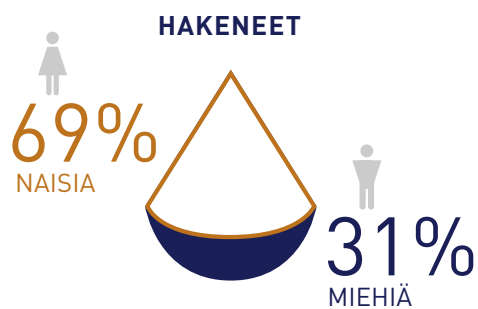
HAASTATTELUILLA arvioitiin hakijoiden henkilökohtaisia ominaisuuksia ja erityistä soveltuvuutta ratkaisutoimintaan tuomioistuimessa. Haastattelusta hakijoille on annettu pisteitä niin, että viisi (5) pistettä on kertynyt erityisestä soveltuvuudesta tuomioistuimeen, kolme (3) pistettä soveltuvuudesta tuomioistuimeen (tavanomaisen hyvä hakija) ja yksi (1) piste soveltuvuudesta varauksin tuomioistuimeen. Mikäli hakija on haastattelusta saanut nolla (0) pistettä, on haastattelun perusteella arvioitu, että hakijalta puuttuvat riittävät ominaisuudet tuomioistuimessa työskentelyyn. Näissä tilanteissa hakijalle on ilmoitettu mahdollisuudesta halutessaan päästä uusintahaastatteluun, jonka toimeenpanee lautakunta.

Toimintakertomuksen liite 4

KUVIO 1

Tuomioistuinharjoitteluun hakeneiden ja kärjänotaarin virkasuhteisiin nimitettyjen SUKUPUOLIJAKAUMA

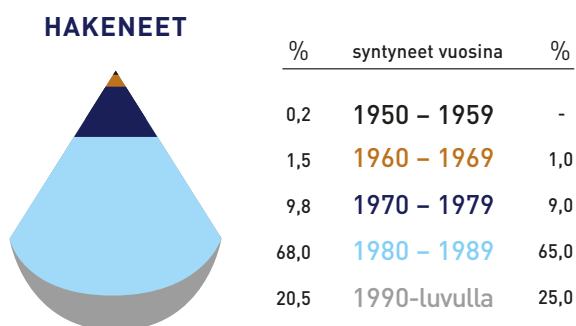

KUVIO 2

KUVIO 3

Tuomioistuinharjoitteluun hakeneiden ja kärjänotaarin virkasuhteisiin nimitettyjen IKÄJAKAUMA

KUVIO 4

HARJOITTELIJOIKSI NIMITETYT

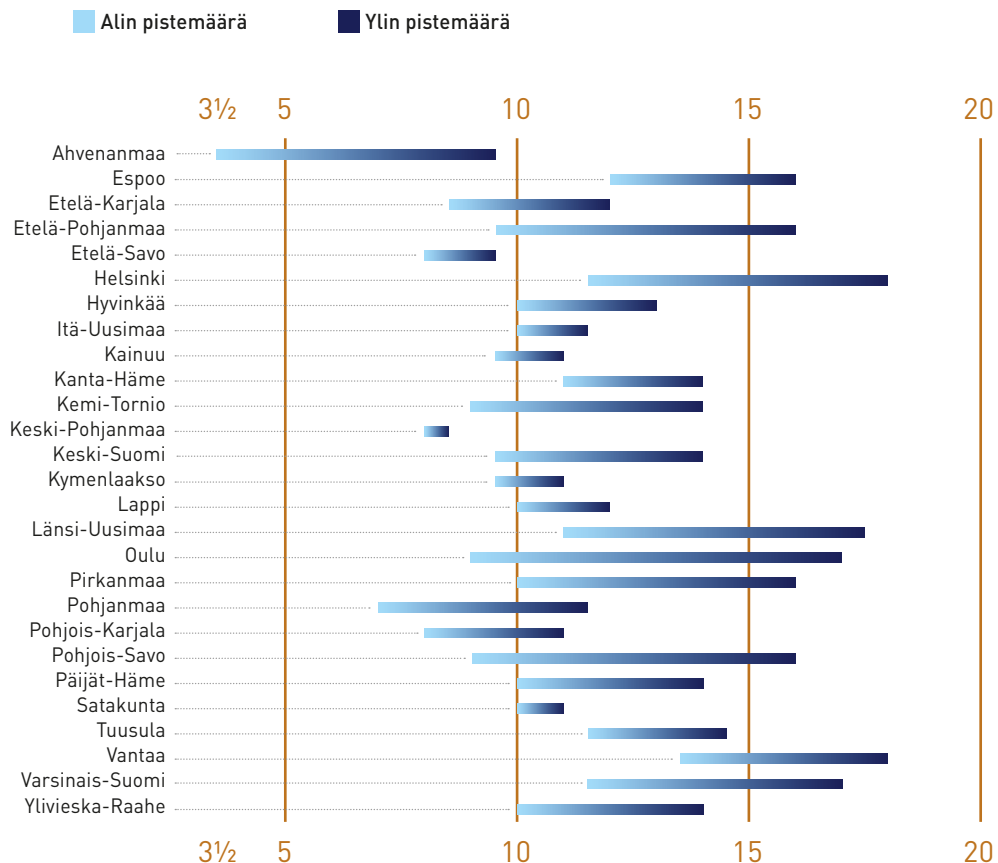

Toimintakertomuksen liite 5

Alin ja ylin pistemäärä, jolla käräjäoikeuteen on vuonna 2017 toimeenpannussa tuomioistuinharjoittelun haku- ja valintamenettelyssä tullut nimitetyksi

Ahvenanmaan käräjäoikeus	3,5 – 9,5 pistettä	Kymenlaakson käräjäoikeus	9,5 – 11,0 pistettä
Espoon käräjäoikeus	12,0 – 16,0 pistettä	Lapin käräjäoikeus	10,0 – 12,0 pistettä
Etelä-Karjalan käräjäoikeus	8,5 – 12,0 pistettä	Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus	11,0 – 17,5 pistettä
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus	9,5 – 16,0 pistettä	Oulun käräjäoikeus	9,0 – 17,0 pistettä
Etelä-Savon käräjäoikeus	8,0 – 9,5 pistettä	Pirkanmaan käräjäoikeus	10,0 – 16,0 pistettä
Helsingin käräjäoikeus	11,5 – 18,0 pistettä	Pohjanmaan käräjäoikeus	7,0 – 11,5 pistettä
Hyvinkään käräjäoikeus	10,0 – 13,0 pistettä	Pohjois-Karjalan käräjäoikeus	8,0 – 11,0 pistettä
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus	10,0 – 11,5 pistettä	Pohjois-Savon käräjäoikeus	9,0 – 16,0 pistettä
Kainuun käräjäoikeus	9,5 – 11,0 pistettä	Päijät-Hämeen käräjäoikeus	10,0 – 14,0 pistettä
Kanta-Hämeen käräjäoikeus	11,0 – 14,0 pistettä	Satakunnan käräjäoikeus	10,0 – 11,0 pistettä
Kemi-Tornion käräjäoikeus	9,0 – 14,0 pistettä	Tuusulan käräjäoikeus	11,5 – 14,5 pistettä
Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus	8,0 – 8,5 pistettä	Vantaan käräjäoikeus	13,5 – 18,0 pistettä
Keski-Suomen käräjäoikeus	9,5 – 14,0 pistettä	Varsinais-Suomen käräjäoikeus	11,5 – 17,0 pistettä
		Ylivieska-Raahen käräjäoikeus	10,0 – 14,0 pistettä

Pistemäärä, jolla tullut nimitetyksi käräjäoikeuteen

Tuomarin
KOULUTUS
lautakunta

tuomarinkoulutuslautakunta.om@oikeus.fi

Puhelin 029 56 43440